

християнски и човѣшки идеяли, натура кротка, блага и миролюбива, но непримирима и враждебна къмъ всички причинители на мъки, страдания и неволи, взе подъ своята света дѣсница закрилата на освободителното дѣло. Царьтъ-Освободителъ, справедливо възмутенъ отъ безразсждната упоритость на Турция, да удовлетвори неговитѣ справедливи искания на 10 ноемврий 1876 година произнесе своята памѣтна рѣчь прѣдъ московското дворянство, въ която релефно е изтъкнатъ неговиятъ възвишенъ, благороденъ и рицарски характеръ; тая рѣчь за послѣденъ пѣтъ послужи, като прѣдупрѣждение срѣщу упоритостьта на Турция и срѣщу нейнитѣ вдѣхновители и крѣпители: „Азъ зная, каза тогава вѣнциносниятъ защитникъ на българското дѣло, че заедно съ мене цѣла Русия взема живо участие въ страданията на нейнитѣ единовѣрни и единоплеменни братя. За мене, обаче, истинскитѣ интереси на Русия сж твърдѣ скжпи. Азъ бихъ желалъ до послѣдна крайность да пощада руската кръвь.

Тази е причината, по която азъ се стремѣхъ и ще се стремя да постигна по миролюбивъ начинъ едно истинско подобрене въ положението на источнитѣ славяни. . . Моето най-горещо желание е да можемъ да достигнемъ едно общо съгласие въ прѣговоритѣ, които отново ще се почнатъ подиръ нѣколко дена въ Цариградъ между шесттъ велики сили. Но въ случай, че това съгласие не се постигне и азъ видя, че ний нѣма да добиемъ гаранции, които да обезпечатъ онова, което азъ по право искамъ отъ Портата, то азъ съмъ взелъ твърдото рѣшение да дѣйствувамъ самостоятелно и съмъ убѣденъ, че цѣла Русия ще се откликне на моя зовъ, ако намѣря това за нужно и ако това поиска честъта на Русия. . .